

Brochure

Met pensioen gaan

Met pensioen gaan

Inleiding

Pensioen in zicht! Niet alleen je dagelijkse leven gaat veranderen. Ook je financiën zijn straks anders opgebouwd. In plaats van bijvoorbeeld loon ontvang je AOW en pensioen. Voordat het zover is, moet je waarschijnlijk nog een paar belangrijke keuzes maken.

In deze brochure lees je over de keuzes die je kunt maken als je met pensioen gaat en ook wat je moet weten rond je maandelijkse pensioenuitkering. Vanaf de wettelijke AOW-leeftijd ontvang je van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) je AOW-uitkering. Daarnaast ontvang je van PDN een aanvullend pensioen.

Wil je niet volledig met pensioen gaan, kun je ook gebruik maken van deeltijdpensioen. Meer informatie vind je op de website van PDN bij [‘Keuzes rond pensioen...Deeltijdpensioen’](#).

Ook verandert er vanaf je pensionering het een en ander rondom de belastinginhoudingen en de zorgverzekering. Ook daarover informeren we je op hoofdlijnen in deze brochure.

Pagina 3 Basispensioenregeling
Pagina 7 Nettopensioenregeling
Pagina 9 Waar moet je aan denken?
Pagina 11 Bijlage over naheffing

Toeslagverlening

Toeslag zorgt ervoor dat de pensioenen hun koopkracht behouden. Toeslag wordt ook wel indexatie genoemd. Door pensioenen jaarlijks te verhogen, blijft de koopkracht van een pensioen op peil.

Dit is de ambitie van PDN. Of dat kan is afhankelijk van de financiële positie van ons fonds. Voor meer informatie zie de brochure [‘Toeslagverlening’](#) op onze website.

AOW-leeftijd

De Algemene Ouderdomswet (AOW) regelt in Nederland het ouderdomspensioen van de overheid dat als algemene basis dient voor het inkomen vanaf de AOW-leeftijd. Verzekerd voor de AOW zijn ingezetenen van Nederland en niet-ingezetenen van Nederland die bepaalde inkomsten in Nederland genieten.

De AOW-uitkering gaat in op de dag dat je de AOW-leeftijd bereikt en wordt uitgekeerd door de Sociale Verzekeringsbank. Jouw AOW-leeftijd is afhankelijk van je geboortjaar.

Meer informatie over AOW vind je op svb.nl. Daar kun je je AOW-leeftijd en ook de betaaldatum van je AOW-uitkering vinden.

BASISPENSIOENREGELING

Ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen is het pensioen dat je ontvangt vanaf de gekozen pensioendatum zolang je leeft. Je kunt het pensioen laten ingaan op jouw AOW-leeftijd, maar ook vóór of na jouw AOW-leeftijd.

Partner- en Wezenpensioen

Op de pensioendatum is er ook partnerpensioen voor de partner en wezenpensioen voor de kinderen opgebouwd. Kijk voor meer informatie bij '[Wat gebeurt er bij...Overlijden](#)' op de website.

De hoogte van het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen staat op het Uniform Pensioenoverzicht (UPO).

Ingang ouderdomspensioen vóór AOW-leeftijd

Het vroegst mogelijke tijdstip waarop je pensioen van PDN kunt ontvangen, is je 55ste verjaardag. Hierbij laat je het opgebouwde ouderdomspensioen eerder ingaan. Het pensioen 'vervroegen' heet dat. Het ouderdomspensioen zal in dat geval lager zijn dan het ouderdomspensioen op het UPO. Dit komt omdat je het pensioen over een langere periode laat uitkeren.

Als je meer dan 10 jaar vóór de AOW-leeftijd met pensioen gaat, is er een wettelijk voorschrift dat in acht genomen moet worden. Je moet verklaren dat je na pensionering geen betaalde werkzaamheden meer verricht.

Als je vanaf de AOW-leeftijd minus 10 jaar met pensioen gaat, geldt dit voorschrift niet.

Wil je het ouderdomspensioen vóór de AOW-leeftijd laten ingaan, dan moet je dat zelf aanvragen. Je stuurt dan uiterlijk 3 maanden vóór de gewenste pensioeningangsdatum het 'Aanvraagformulier ouderdomspensioen' naar PDN. Je kunt dit formulier downloaden via de website van PDN (pdnpensioen.nl).

Enkele maanden voor de ingangsdatum ontvang je van PDN een aanvraagbrief. Bij deze brief ontvang je tevens formulieren om de individuele keuzes aan te geven. Je kunt keuzes maken met betrekking tot bijvoorbeeld het variëren van de hoogte van het pensioen en het uitruilen van het partnerpensioen. Zie verderop in de brochure.

Als PDN de benodigde documentatie tijdig van jou heeft ontvangen, ontvang je uiterlijk in de maand van pensionering de toekenningsbrief.

De eerste pensioenuitkering kun je verwachten aan het einde van de maand waarin het pensioen ingaat.

Let op:

Als je een PPS-saldo hebt, kun je dat laten omzetten in een PPS-uitkering. Dit wordt niet in deze brochure behandeld. Ga daarvoor naar de website van PDN en klik op 'PPS-regeling'.

Ingang deeltijdpensioen vóór AOW-leeftijd

Je kunt er ook voor kiezen om alvast een deel van het opgebouwde pensioen te laten uitkeren (deeltijdpensioen). Je gaat dan in de jaren voor je volledige pensionering minder werken. Als je minder wilt gaan werken, overleg dit dan ook met de werkgever. Gaat de werkgever akkoord, dan kun je een verzoek voor ingang deeltijdpensioen indienen bij PDN. Hierover kun je meer lezen op de website van PDN bij '[Keuzes rond pensioen...Deeltijdpensioen](#)'.

Ingang ouderdompensioen op AOW-leeftijd

Uiterlijk op de dag dat je de AOW-leeftijd bereikt, wordt je arbeidsovereenkomst van rechtswege beëindigd. Enkele maanden voor je AOW-leeftijd ontvang je **automatisch** van PDN een aanvraagbrief. Bij deze brief ontvang je tevens formulieren om de individuele keuzes aan te geven. Je kunt keuzes maken met betrekking tot bijvoorbeeld het variëren van de hoogte van je pensioen en het uitruilen van het partnerpensioen. Zie verderop in de brochure.

Als PDN de benodigde documentatie tijdig van jou heeft ontvangen, ontvang je uiterlijk in de maand van pensionering de toekenningsbrief.

De eerste pensioenuitkering kun je verwachten aan het einde van de maand waarin het pensioen ingaat.

Ingang ouderdompensioen na AOW-leeftijd

Indien je in overleg met de werkgever op jouw AOW-leeftijd een nieuwe arbeidsovereenkomst afsluit, stopt de pensioenopbouw. Je kunt er dan voor kiezen om het pensioen later dan de

AOW-leeftijd in te laten gaan (uiterlijk 5 jaar na de AOW-leeftijd). Hierbij laat je het opgebouwde ouderdompensioen later ingaan. Het pensioen 'verlaten' heet dat. Tot 2028 is de AOW-leeftijd gelijk aan de pensioenleeftijd (67 jaar) bij PDN. Er is dus alleen sprake van verlating als het pensioen later ingaat dan 67 jaar.

Wil je het ouderdompensioen later laten ingaan, dan moet je dat **zelf aanvragen**. Uiterlijk 3 maanden voor de gewenste pensioeningangsdatum stuur je dan het 'Aanvraagformulier ouderdompensioen' naar PDN. Je kunt dit formulier downloaden via de website van PDN (pdnpensioen.nl).

Enkele maanden voor de 'verlate' ingangsdatum ontvang je van PDN een aanvraagbrief. Bij deze brief ontvang je tevens formulieren om de individuele keuzes aan te geven. Je kunt keuzes maken met betrekking tot bijvoorbeeld het variëren van de hoogte van je pensioen en het uitruilen van het partnerpensioen. Zie verderop in de brochure.

Als PDN de benodigde documentatie tijdig van jou heeft ontvangen, ontvang je uiterlijk in de maand van pensionering de toekenningsbrief.

De eerste pensioenuitkering kun je verwachten aan het einde van de maand waarin het pensioen ingaat.

Keuze: variëren van de hoogte van je pensioen (hoog/laag of laag/hoog)

Je kunt ervoor kiezen om de hoogte van jouw ouderdomspensioen te variëren. De behoefte aan inkomen kan vanaf de gekozen pensioeningangsdatum in de tijd verschillen. Je ontvangt bijvoorbeeld geen AOW of je moet nog enkele jaren hypotheek betalen. De periode van de uitkering wordt dan als het ware in tweeën gesplitst. De uitkering in de eerste periode is bijvoorbeeld hoger dan de uitkering in de tweede periode. Daarom wordt deze uitkering ook wel een 'hoog/laag uitkering' genoemd. Andersom is ook mogelijk. De hoogte van die uitkeringen wordt berekend op basis van het opgebouwde pensioen op het moment dat je met pensioen gaat.

Rekenvoorbeeld hoog/laag uitkering

Gerard Ploum heeft de keuze gemaakt om vanaf 67 tot 70 jaar een hoger ouderdomspensioen te ontvangen. Vanaf 70 jaar wordt de levenslange uitkering dan lager.

Ouderdomspensioen bereikt op 67 jaar:	€	25.000
---------------------------------------	---	--------

Met keuze voor hoog/laag:

Ouderdomspensioen hoog (115%) vanaf de pensioendatum tot 70 jaar:	€	28.750
---	---	--------

Ouderdomspensioen levenslang (96,35%) vanaf 70 jaar:	€	24.088
--	---	--------

De bedragen zijn bruto per jaar. De gebruikte percentages zijn een benadering.

Keuze: uitruil van partnerpensioen voor extra ouderdompensioen

Als je met pensioen gaat, heb je zowel ouderdompensioen als partnerpensioen opgebouwd. Je kunt ervoor kiezen het opgebouwde partnerpensioen (gedeeltelijk) aan te wenden voor een hoger ouderdompensioen. Als je geen partner (meer) hebt, wordt het partnerpensioen op pensioendatum automatisch uitgeruild voor extra ouderdompensioen.

Als jouw partner zelf voldoende inkomen heeft, kun je voor volledige of gedeeltelijke uitruil kiezen. In dat geval moet de partner daarmee instemmen.

De partner krijgt dan namelijk geen of minder partnerpensioen. Heeft jouw partner zelf onvoldoende inkomsten, dan is het aan te raden om het partnerpensioen niet uit te ruilen.

Voor de partner die de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt, wordt het partnerpensioen tot uiterlijk de AOW-leeftijd van de partner mogelijk verhoogd met tijdelijk partnerpensioen en/of aanvullend partnerpensioen. Bij volledige uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen vervalt ook het tijdelijk- en aanvullend partnerpensioen.

Kijk in bijlage 2 voor een overzicht van alle voor-, nadelen en risico's van je keuzes.

Rekenvoorbeeld uitruil partnerpensioen in ouderdompensioen

Situatie 1

Je gaat op 67 jaar met pensioen en hebt geen partner; het partnerpensioen wordt automatisch uitgeruild voor extra ouderdompensioen.

Of

Je gaat op 67 jaar met pensioen en hebt wel een partner en ruilt het partnerpensioen volledig uit voor extra ouderdompensioen.

Voor uitruil	Ouderdompensioen 67 jaar	€ 10.000
	Partnerpensioen	€ 7.000
Na uitruil	Ouderdompensioen 67 jaar	€ 11.590
	Partnerpensioen	€ 0

Situatie 2

Je gaat op 67 jaar met pensioen, hebt een partner en wilt het partnerpensioen voor de helft uitruilen.

Voor uitruil	Ouderdompensioen 67 jaar	€ 10.000
	Partnerpensioen	€ 7.000
Na uitruil	Ouderdompensioen 67 jaar	€ 10.795
	Partnerpensioen	€ 3.500

De bedragen zijn bruto per jaar. De genoemde bedragen aan ouderdompensioen **na** uitruil zijn bedragen bij benadering.

Let op: bij een echtscheiding heeft een ex-partner mogelijk recht op bijzonder partnerpensioen, volledig uitruil van het partnerpensioen is dan niet mogelijk.

NETTOPENSIOENREGELING

Nettopensioenuitkering

De Nettopensioenregeling (NPR) is een vrijwillige regeling waarin je nettopensioenkapitaal opbouwt over het pensioenloon boven het fiscale grensbedrag. Het grensbedrag wordt jaarlijks aangepast. Voor meer informatie zie [‘Nettopensioenregeling \(NPR\)’](#) op de website van PDN.

Nettopensioenkapitaal

Op pensioendatum moet je ervoor kiezen om je nettopensioenkapitaal om te zetten in een stabiel netto-ouderdomspensioen (met nettopartner-pensioen) of een variabel netto-ouderdomspensioen (met nettopartner-pensioen).

Is geen partner op pensioendatum bij PDN geregistreerd, dan ontvang je uit het nettopensioenkapitaal alleen een stabiel of variabel netto-ouderdomspensioen.

Conversierisico's

Bij het omzetten van het nettopensioenkapitaal in een levenslange uitkering heb je te maken met conversierisico's. Op pensioendatum moet je namelijk een keuze maken tussen het inkopen (conversie) van het opgebouwde pensioenkapitaal in een stabiele pensioenuitkering of een variabele pensioenuitkering.

De belangrijkste drie conversierisico's bij omzetten van pensioenkapitaal in een levenslange uitkering zijn:

Renterisico

Het inkooptarief is afhankelijk van de rente op het moment van inkoop. Hoe hoger de rente hoe meer pensioen je krijgt voor je pensioenkapitaal.

Langlevenrisico

Hoe hoger de levensverwachting, hoe lager het pensioen dat je krijgt. Dit komt omdat met hetzelfde kapitaal een pensioenuitkering wordt ingekocht die PDN naar verwachting langer moet uitkeren.

Dekkingsgraadrisico

Het inkooptarief voor een stabiele uitkering is afhankelijk van de dekkingsgraad van PDN. Hoe hoger de dekkingsgraad van PDN, hoe lager de stabiele uitkering die je krijgt. Daar staat tegenover dat de pensioenuitkering die je dan inkoopt naar verwachting eerder verhoogt wordt (toeslagverlening); de kans op verlaging (korting) is dan kleiner.

Stabiele nettopensioenuitkering

Kies je voor de aankoop van een stabiel netto-ouderdomspensioen, dan koop je ook een stabiel nettopartnerpensioen in (tenzij geen partner bij PDN geregistreerd is).

Een stabiele pensioenuitkering valt onder het toeslag- en kortingsbeleid van PDN zoals geldt in de basispensioenregeling.

PDN probeert ieder jaar de stabiele nettopensioenuitkering te verhogen met de prijsontwikkeling. Of dat kan, is afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Voor meer informatie zie de brochure '[Toeslagverlening](#)' op onze website.

Daarentegen verlaagt PDN je uitkering (korten) als het fonds een kortingsbesluit neemt omdat het fonds in zwaar weer verkeert. PDN heeft nog geen kortingsbesluit hoeven te nemen.

Bij het omzetten van het nettopensioenkapitaal in een stabiel netto-ouderdomspensioen en stabiel nettopartnerpensioen betaal je een inkooptarief met een opslag om de risico's op grote aanpassingen van de uitkering over te dragen aan het pensioenfonds.

Variabele nettopensioenuitkering

Kies je voor de aankoop van een variabel netto-ouderdomspensioen, dan koop je ook een variabel nettopartnerpensioen in (tenzij geen partner bij PDN geregistreerd is).

Een variabele pensioenuitkering is niet ieder jaar gelijk. Je maakt deel uit van een groep pensioengerechtigden met een variabele uitkering. In deze groep worden de behaalde resultaten als gevolg van rendementen op beleggingen, wijziging van marktrente en overlijden met elkaar gedeeld. Het jaarlijks behaalde resultaat vormt de basis voor de aanpassing van de variabele uitkering. De uitkering fluctueert en wijzigt jaarlijks op 1 januari op basis van het behaalde resultaat, ook het resultaat van de voorafgaande jaren.

Het jaarlijks behaalde resultaat vormt namelijk de basis voor de aanpassing van de variabele uitkeringen. PDN smeert dit resultaat vervolgens uit over de 5 daaropvolgende jaren. Meer informatie vind je in de brochure '[Toeslagverlening](#)'.

Een variabele uitkering kan in een extreme situatie jaarlijks met 5% veranderen. Dit betekent dat PDN een uitkering van € 100 mogelijk verlaagt naar € 95 of verhoogt naar € 105.

Een variabele nettopensioenuitkering levert naar verwachting een hoger pensioen op dan een stabiele nettopensioenuitkering. Echter, bij onder andere tegenvallende beleggingsresultaten kan het zijn dat de hoogte van de variabele nettopensioenuitkering op een bepaald moment lager wordt dan de stabiele nettopensioenuitkering.

Wat moet je nog meer weten als je netto-ouderdomspensioen ingaat?

Op het moment dat je het ouderdomspensioen in de basispensioenregeling laat ingaan, moet ook het netto-ouderdomspensioen ingaan. De keuzes ('hoog/laag' of 'laag/hoog' en uitruil partnerpensioen) die je maakt in de basisregeling gelden ook (grotendeels) voor het netto-ouderdomspensioen.

Keuzes bij een stabiel netto-ouderdomspensioen

Kies je op de pensioendatum voor een stabiel netto-ouderdomspensioen, dan gelden hiervoor dezelfde keuzes als die je hebt gemaakt in de basispensioenregeling.

Keuzes bij een variabel netto-ouderdomspensioen

Kies je op de pensioendatum voor een variabel netto-ouderdomspensioen, dan gelden hiervoor dezelfde keuzes als die je maakt in de basispensioenregeling. Met uitzondering van de toepassing van 'hoog/laag' of 'laag/hoog'. Dit is niet mogelijk bij een variabel netto-ouderdomspensioen.

Let op: er zijn diverse keuzemogelijkheden om te variëren met 'hoog/laag' of 'laag/hoog' en uitruil van partnerpensioen. Die mogelijkheden worden berekend met factoren die periodiek worden vastgesteld. Voor de basispensioenregeling en de nettopensioenregeling gelden afzonderlijke factoren. De factoren kunnen door bijvoorbeeld wettelijke wijzigingen, de rentestand of andere levensverwachtingen (jaarlijks) aangepast worden door het bestuur. Dit betekent dat (prognose) berekeningen die op een bepaald moment zijn gemaakt, op een ander moment weer anders kunnen uitpakken. Dat geldt ook voor de berekeningen die je eerder met de pensioenplanner hebt gemaakt.

Laat je niet verrassen als je met pensioen gaat!

WAAR MOET JE DAN AAN DENKEN?

Uitbetaling

Anders dan je wellicht gewend bent, ontvang je naast de maandelijkse pensioenuitkering geen 13e en/of 14e maand meer. Die uitkeringen zijn al opgenomen in de berekening van de maandelijkse uitkering. De betaaldatum van je pensioen is iedere maand uiterlijk op de 27ste. Voor het actuele betaalschema klik [hier](#).

Toeslagen (indexatie)

Als je nog niet gepensioneerd bent, krijg je (als de financiële situatie van het fonds dat toelaat) een toeslag op je opgebouwde pensioen ter hoogte van de algemene CAO-stijging van de lonen. Als je gepensioneerd bent, wordt je pensioen zoveel mogelijk aangepast aan de ontwikkeling van de prijzen. Bij het berekenen van de toeslag houdt het fonds rekening met het zogenoemde CBS-prijsindexcijfer 'CPI alle huishoudens, afgeleid'. Daardoor blijft de koopkracht van het pensioen op peil. Deze toeslagverlening, ook wel 'indexatie' genoemd, is voorwaardelijk. Dat betekent dat het bestuur van PDN ieder jaar opnieuw besluit of er wel of niet een toeslag op de pensioenen komt en ook hoe hoog die is. Bepalend daarvoor is de financiële situatie van het fonds. Als het bestuur in een jaar geen toeslag geeft, bestaat de mogelijkheid dat je in de jaren daarna 'inhaaltoeslagen' ontvangt. Ook bestaat de mogelijkheid dat je pensioen wordt gekort. Beide mogelijkheden zijn afhankelijk van de financiële situatie van het fonds.

Zorgverzekering

Ook de betaling van de premies zorgverzekering ziet er anders uit. Je betaalt twee soorten premies voor de Zorgverzekeringswet. Het gaat dan om de zogenoemde '*inkomensafhankelijke bijdrage*' en om de '*nominale premie*'. De inkomensafhankelijke bijdrage houden wij in op

je pensioenuitkering. De nominale premie betaal je zelf aan je zorgverzekeraar. Door beëindiging van je dienstverband wordt de collectieve zorgverzekering van jou (en je meeverzekerde gezinsleden) beëindigd. Na beëindiging van het dienstverband wegens (pre)pensionering kun je toch gebruik (blijven) maken van de collectieve zorgverzekering. Dit geldt ook voor de nabestaanden die van PDN een pensioen ontvangen. Als je gebruik wilt blijven maken van de collectieve zorgverzekering, moet je dit zelf aan Zilveren Kruis Achmea doorgeven. Het collectiviteitsnummer dat je in dat geval moet opgeven is 205 256 667.

Wanneer je al een uitkering van PDN ontvangt (bijv. een PPS-uitkering) als je met pensioen gaat, hoef je geen wijziging aan Zilveren Kruis Achmea door te geven.

Uitgebreidere informatie over de zorgverzekering kun je inwinnen bij Zilveren Kruis Achmea (071 7510052).

Behalve de nominale premie betaal je ook de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering. De inkomensafhankelijke bijdrage is 5,32% (2024) over je pensioen tot en met een maximum van € 71.628 (2024). De bijdrage bedraagt in 2024 maximaal € 3.810,60 per jaar. Deze premie wordt maandelijks door PDN op je uitkering ingehouden. Als je pensioen en AOW per jaar samen hoger zijn

dan € 71.628 (2024) kan het zijn dat je teveel inkomensafhankelijke bijdrage betaalt. Dat komt, omdat verschillende instanties de bijdrage berekenen over je AOW en je pensioenuitkering. Betaal je daardoor te veel, dan ontvang je het teveel betaalde later weer terug via de Belastingdienst.

Belastingen

Het pensioenfonds houdt belasting in op je pensioen.

Samenloop van uitkeringen/inkomsten

Als je naast je ouderdomspensioen nog andere uitkeringen/inkomsten ontvangt, dan kun je de loonheffingskorting maar bij één instantie laten toepassen. Ook dan is het nog mogelijk dat je te weinig belasting betaalt. Dit komt omdat de verschillende uitkeringsinstanties niet van elkaar weten wie hoeveel inhoudt. Heb je te weinig belasting betaald, dan ontvang je van de Belastingdienst een naheffing van de te weinig betaalde belasting. Afhankelijk van de hoogte van je pensioen kan dat aardig oplopen. In een bijlage bij deze brochure wordt uitgelegd hoe een naheffing van inkomstenbelasting kan ontstaan en hoe je een naheffing (deels) kunt voorkomen.

Belastingen nettopensioenuitkering

Over nettopensioenuitkeringen zijn in Nederland geen belastinginhoudingen verschuldigd.

Woon je in het buitenland, raadpleeg dan de belastingdienst in jouw woonland of een adviseur over mogelijke belastinginhoudingen bij uitbetaling.

Wonen in het Buitenland

Buitenlandse bankrekening

Woon je in het buitenland, dan kunnen we je pensioen overmaken naar een buitenlandse rekening. Dat gebeurt ook in euro's. Binnen de Europese Unie brengen de banken hiervoor geen kosten in rekening. Bij banken van andere landen kan dat anders geregeld zijn.

Loonheffing

Op de pensioenuitkering wordt loonheffing ingehouden. Bij de Belastingdienst kun je vrijstelling van de Nederlandse belasting aanvragen als je in het buitenland woont. Je kunt daarmee voorkomen dat je dubbele belasting moet betalen; één keer in Nederland en één keer in het land waar je woonachtig bent.

Het aanvraagformulier voor deze vrijstelling vind je op de website van de Belastingdienst (belastingdienst.nl). Dit formulier kun je invullen en naar de Belastingdienst sturen. Als je recht hebt op vrijstelling, stuurt de Belastingdienst de originele vrijstelling naar jou en een kopie naar het pensioenfonds. Het pensioenfonds houdt dan geen loonheffing (meer) in op je pensioen.

Burgerservicenummer (BSN)

PDN is verplicht om bij de betaling van de pensioenuitkeringen het BSN van de uitkeringsgerechtigde(n) in zijn administratie op te nemen. Zonder dit nummer kunnen wij geen pensioen aan jou uitkeren. Indien je beschikt over een Nederlands paspoort, identiteitsbewijs of rijbewijs, dan kun je het BSN hierop terugvinden.

Als je geen BSN hebt of als het niet bij je bekend is, kun je het opvragen bij de Belastingdienst Particulieren / Ondernemingen buitenland, Postbus 2865 te 6401 DJ Heerlen.

CAK

Ook ontvangt het pensioenfonds bericht of je nog premie verschuldigd bent over je zorgverzekering. In dat geval meldt het pensioenfonds je aan bij het Zorginstituut Nederland (CAK). Het CAK bepaalt de (hoogte van de) bijdragen die je voor je zorgverzekering moet betalen; dit is een vaste en een inkomensafhankelijke bijdrage. Je moet er dan rekening mee houden dat wij van het CAK opdracht krijgen om deze bijdragen maandelijks in te houden op het pensioen. Meer informatie tref je aan op de website van het [CAK](https://www.cak.nl).

Attestatie de vita

Je moet ook bij de aanvang van je ouderdomspensioen en vervolgens jaarlijks een formulier (een zogenoemde attestatie de vita) laten invullen waaruit blijkt dat jij nog in leven bent. Je krijgt hiervan bericht van het pensioenfonds.

Wijzigingen doorgeven

Ook als je gepensioneerd bent, kan het zijn dat je contact moet opnemen met je pensioenfonds. Als bijvoorbeeld je (bankrekeningnummer wijzigt, moet je dit doorgeven. Als je in het buitenland woont, is het zelfs vaker nodig dat je iets aan ons meldt. Verhuis je in het buitenland naar een ander adres, dan moet je dit laten weten. En zo zijn er meer zaken die je bij PDN moet melden. Komt er een einde aan je huwelijk, je geregistreerd partnerschap of je notarieel samenlevingscontract dan moeten we dat weten. Als je in het buitenland woont, moet je ook jaarlijks een formulier (een zogenoemde attestatie de vita) (laten) invullen waaruit blijkt dat jij of je partner nog in leven zijn. Je krijgt hiervan bericht van PDN. En natuurlijk is het ook van belang dat we te weten komen als jij of je partner overlijdt. Dat moet gemeld worden.

BIJLAGE 1: Toelichting op naheffing van inkomstenbelasting

Naheffing van inkomstenbelasting, hoe kan dat?

Regelmatig wordt de Pension Desk van PDN gebeld door pensioengerechtigden met een vraag over de naheffing van de inkomstenbelasting. Hoe kan dat: 'Er wordt toch maandelijks loonheffing op de uitkering ingehouden?' is de meest gehoorde reactie van de bellers. Hierna leggen we uit hoe het kan dat ondanks de inhouding via de loonbelasting toch een naheffing inkomstenbelasting kan ontstaan.

Hierbij spelen vier begrippen een belangrijke rol; loonheffing, loonheffingskorting, aangifte inkomstenbelasting en progressief belastingstelsel.

Loonheffing

Dit is de belasting die wordt ingehouden op je salaris of uitkering.

Loonheffingskorting

Dit is de korting op de te betalen loonheffing (het gedeelte van je inkomen waarover je geen belasting betaalt). Bij samenloop van uitkeringen, kun je de loonheffingskorting maar bij één instantie laten toepassen.

Aangifte inkomstenbelasting

Hierbij wordt de totaal ingehouden loonheffing opgegeven en gecontroleerd.

Belastingtarief

Naarmate je inkomsten hoger zijn, stijgt het belastingpercentage. Wanneer je ervoor kiest om je pensioen van PDN vóór je AOW-leeftijd te laten ingaan, heb je tot je AOW-leeftijd te maken met een hoger belastingtarief dan vanaf je AOW-leeftijd. Bij hetzelfde brutopensioen is het nettodeel dat overblijft na inhoudingen na je AOW-leeftijd daardoor hoger. De loonheffing houdt geen rekening met persoonlijke omstandigheden, de inkomstenbelasting wel. Bij de aangifte inkomstenbelasting moet je opgeven wat je in totaal aan inkomsten hebt ontvangen in een bepaald jaar.

Minimaal twee inkomstenbronnen

Als gepensioneerde of nabestaande ontvang je vaak twee of meer uitkeringen: je krijgt bijvoorbeeld een uitkering van de overheid en daarnaast een pensioen van PDN (en mogelijk andere fondsen). Bij de vaststelling van de loonbelasting wordt geen rekening gehouden met het gegeven dat je meerdere inkomsten geniet. Iedere uitkeringsinstantie, dus ook PDN, stelt zelfstandig op basis van de belastingtabellen de loonheffing vast. Vanwege het progressieve karakter van het belastingstelsel kan op die manier een situatie ontstaan dat je op jaarbasis te weinig loonheffing hebt afgedragen.

Naheffing voorkomen

Hoe kun je voorkomen dat je met een naheffing wordt geconfronteerd? Als de naheffing hoger of bijna gelijk is aan de algemene loonheffingskorting per jaar (deze is afhankelijk van je inkomen), dan kun je overwegen om de loonheffingskorting niet te laten toepassen door de uitkeringsinstanties. In de meeste gevallen wordt de loonheffingskorting door de uitkeringsinstantie van de overheid toegepast. Je kunt in dat geval de SVB verzoeken de algemene heffingskorting niet toe te passen.

Je kunt er ook voor kiezen om door PDN maandelijks meer loonheffing te laten inhouden. Je kunt daarvoor een schriftelijk verzoek sturen aan PDN, Antwoordnummer 130, 6130 VB Siitard (of vanuit het buitenland: Poststraat 1, 6135 KR Sittard) of via e-mail info.PDN@dsm.com. PDN kan niet het bedrag berekenen waarmee de loonheffing aangepast moet worden. De hoogte van de aanpassing dien je zelf (mogelijk met hulp van je financieel adviseur) te berekenen en schriftelijk door te geven aan PDN. Een andere mogelijkheid om een naheffing te voorkomen, is om via een voorlopige aanslag van de belastingdienst alvast rekening te laten houden met te lage inhoudingen op je pensioen.

Met pensioen gaan de voordelen, nadelen en risico's in één oogopslag

Welke keuzes kun je zoal maken?

Op je pensioendatum krijg je heel wat keuzes. We helpen je met onderstaande tabel die keuzes te maken. Denk goed na over je keuzes. Heb je je keuzes gemaakt dan kun je die, als de uitkering is ingegaan, niet meer wijzigen.

Wanneer maak je die keuzes?

Op de datum dat je met pensioen gaat maak je die. Vóór je AOW-leeftijd, op je AOW-leeftijd of na je AOW-leeftijd staan in volgorde in de tabel. Daarna komen de andere keuzes die je mag maken.

Keuze met pensioen gaan vóór je AOW-leeftijd (je pensioen vervroegen) in de basispensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Je behoudt je maximale uitkering van aanvullend partnerpensioen als je werkt tot aan de dag dat je met vervroegd pensioen gaat (alleen van belang als je partner nog jonger is dan zijn of haar AOW-leeftijd). 2. Mogelijk (meer) recht op toeslagen vanwege de lagere inkomsten. 3. Minder verplichtingen, nieuwe uitdagingen, meer tijd voor hobby, familie, vrienden, vrijwilligerswerk etc. 4. Ander dagritme, minder druk (wekker gaat ook met pensioen). 5. Hoewel je nog geen AOW-uitkering ontvangt van de SVB, kun je je pensioen toch bij het pensioenfonds aanvullen (hoog/laag uitkering) tot een gewenst niveau binnen de fiscale kaders (zie ook voor- en nadelen variatie in uitkeringshoogte). 6. Je mag je pensioen gedeeltelijk en volledig tot uitkering laten komen vanaf je AOW-leeftijd minus 10 jaar en daarnaast gedeeltelijk of volledig blijven werken (zie voor meer informatie ook bij deeltijdpensioen). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je bouwt minder ouderdomspensioen, partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen op als je eerder stopt met werken. 2. Je ouderdomspensioen wordt lager omdat het fonds bij het vervroegen de uitkering van je ouderdomspensioen eerder en langer moet uitkeren. 3. Ga je vóór je AOW-leeftijd minus 10 jaar volledig of gedeeltelijk met pensioen, moet je volledig of gedeeltelijk stoppen met werken (fiscale eis). 	

Keuze met pensioen gaan op je AOW-leeftijd in de basispensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Op je AOW-leeftijd ga je wettelijk uit dienst (arbeidsovereenkomst eindigt dan van rechtswege) en stopt de betaling van je salaris door de werkgever. In plaats daarvan ontvang je gelijktijdig je AOW-uitkering van de SVB en je ouderdomspensioen van het fonds. 2. Je bouwt maximaal ouderdomspensioen op als je werkt tot je AOW-leeftijd. 3. Je bouwt maximaal partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen op als je werkt tot je AOW-leeftijd. 4. Je behoudt je maximale uitkering van aanvullend partnerpensioen als je werkt tot je AOW-leeftijd (evenals tijdelijk partnerpensioen alleen van belang als je partner nog jonger is dan de AOW-leeftijd). 5. Mogelijk (meer) recht op toeslagen door de lagere inkomsten 6. Minder verplichtingen, nieuwe uitdagingen, meer tijd voor hobby, familie, vrienden, vrijwilligerswerk etc. 7. Ander dagritme, minder druk (wekker gaat ook met pensioen). 		

Keuze met pensioen gaan na je AOW-leeftijd (je pensioen uitstellen) in de basispensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Je bouwt maximaal ouderdomspensioen op als je werkte tot je AOW-leeftijd. 2. Je bouwt maximaal partnerpensioen, tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen op als je werkte tot je AOW-leeftijd. 3. Je behoudt je aanvullend partnerpensioen als je werkte tot je AOW-leeftijd. 4. Je ouderdomspensioen wordt hoger omdat het fonds bij het uitstellen de uitkering van je ouderdomspensioen later en minder lang moet uitkeren. 5. Je ontvangt wel je AOW-uitkering vanaf je AOW-leeftijd van de SVB. 6. Mogelijk (meer) recht op toeslagen vanwege de lagere inkomsten. 7. Minder verplichtingen, nieuwe uitdagingen, meer tijd voor hobby, familie, vrienden, vrijwilligerswerk etc. 8. Ander dagritme, minder druk (wekker gaat ook met pensioen). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt je pensioen niet onbeperkt uitstellen, uiterlijk 5 jaar na je AOW-leeftijd moet het pensioen ingaan. 	

Keuze variatie uitkeringshoogte en dan de hoog-laag (eerst meer pensioen en daarna blijvend minder pensioen) in de basispensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Je ontvangt de eerste jaren een hoger pensioen. 2. Je kunt je pensioen beter afstemmen op je eigen inkomensbehoefte (je kunt bijvoorbeeld rekening houden met pensioen elders of met een lijfrentepolis). 3. Je ontvangt je geld sneller en kunt dat ook achter de hand houden door op je spaarrekening te zetten. Je vermogen gaat bij jouw overlijden naar je erfgenamen, je ouderdomspensioen niet. 4. De eerste jaren van je pensioen heb je meer geld om uit te geven dan daarna; het blijkt dat pensioengerechtigden op latere leeftijd minder geld nodig hebben. 5. Ga je vóór je AOW-leeftijd met pensioen (je ontvangt dan nog geen AOW), kun je er mogelijk voor zorgen dat je tot en vanaf je AOW-leeftijd ongeveer hetzelfde netto inkomen krijgt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omdat je de eerste jaren meer pensioen ontvangt, betaal je mogelijk meer belasting door een hogere belastingschijf. 2. Mogelijk geen/minder recht op toeslagen door het hogere pensioen in de eerste jaren. 3. Je uitkering na afloop van de hoog-periode is lager, je hebt dan dus minder geld te besteden; bekijk of dat dan genoeg is om van te leven. 4. Je uitgaven zijn de eerste jaren waarschijnlijk hoger. Je moet je uitgavenpatroon kunnen aanpassen als de laag-uitkering ingaat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kijk ook altijd naar alle uitkeringen (pensioen, AOW, lijfrentes etc.) die je vanaf een bepaald moment gaat ontvangen én je uitgaven. Doe je dat niet dan loop je het risico dat je vanaf een bepaald moment (bijvoorbeeld vanaf de laag-periode) te weinig inkomsten hebt.

Keuze variatie uitkeringshoogte en dan de laag-hoog (eerst minder pensioen en daarna blijvend meer pensioen) in de basispensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Je ontvangt de eerste jaren een lagere uitkering en betaalt daarover mogelijk minder belasting door een lagere belastingschijf, mogelijk betaal je ook minder belasting over je totale inkomsten. 2. Je kunt je pensioen beter afstemmen op je eigen inkomensbehoefte (je kunt bijvoorbeeld rekening houden met pensioen elders of met een lijfrentepolis). 3. Door de lagere uitkering in de eerste jaren heb je mogelijk recht op (meer) toeslagen. 4. Na afloop van de laag-periode ontvang je blijvend een hogere uitkering. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mogelijk geen/minder recht op toeslagen door het hogere pensioen na afloop van de laag periode. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kijk ook altijd naar alle uitkeringen (pensioen, AOW, lijfrentes etc.) die je vanaf een bepaald moment gaat ontvangen én je uitgaven. Doe je dat niet dan loop je het risico dat je vanaf een bepaald moment te weinig inkomsten hebt en in de financiële problemen komt. 2. Je uitkering na afloop van de laag-periode is hoger, mogelijk dat je dan meer belasting door een hogere belastingschijf moet betalen dan je vooraf dacht.

Keuze uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen in de basispensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Heb je geen partner (meer) op je pensioendatum, dan ruilen wij het partnerpensioen uit voor meer ouderdomspensioen. Dat doen we omdat een eventuele nieuwe partner die je krijgt na je pensioendatum geen recht meer heeft op partnerpensioen. 2. Heb je een partner en je kiest voor volledige uitruil van het partnerpensioen, ontvang jij zelf meer ouderdomspensioen. 3. Heb je een partner en je kiest voor gedeeltelijke uitruil van het partnerpensioen, ontvang jij zelf meer ouderdomspensioen. Dat is minder dan bij volledige uitruil. Je partner ontvangt dan wel nog een gedeelte van het partnerpensioen bij jouw overlijden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Heb je een partner en je ruilt het partnerpensioen volledig uit voor meer ouderdomspensioen, ontvangt jouw partner geen partnerpensioen na jouw overlijden. 2. Heb je een partner en je ruilt het partnerpensioen gedeeltelijk uit voor meer ouderdomspensioen, ontvangt jouw partner minder partnerpensioen na jouw overlijden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Heb je een partner, bespreek dan samen met je partner of je partnerpensioen (gedeeltelijk) wilt uitruilen. Breng dan ook samen de uitgaven van je partner in kaart als jij er niet meer bent. Doe je dat niet dan loop je het risico dat je partner na jouw overlijden te weinig inkomsten heeft. 2. Jij ontvangt bij (gedeeltelijke) uitruil wel meer ouderdomspensioen maar vergeet dus niet te kijken naar de inkomsten van jouw partner als jij overlijdt. Bedenk dat als je kiest voor volledige uitruil van je partnerpensioen, je partner geen partnerpensioen ontvangt als jij overlijdt. Bij gedeeltelijke uitruil van je partnerpensioen, ontvangt je partner minder partnerpensioen als jij overlijdt.

Nettopensioenregeling

Als je ook deelneemt aan de Nettopensioenregeling dan gelden de keuzes die je maakt in de basispensioenregeling meestal ook voor de nettopensioenregeling. De genoemde voor-, nadelen en risico's zijn voor deze regeling hetzelfde.

Daarnaast moet je in de Nettopensioenregeling nog de keuze maken voor óf een stabiel pensioen óf een variabel pensioen.

Keuze voor stabiel ouderdomspensioen in de Nettopensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none">1. Afhankelijk van de financiële positie van PDN verhoogt het fonds alle ingegane pensioenuitkeringen in de basispensioenregeling en ook het stabiel ouderdomspensioen met de prijsindex (indexatie). Zie ook de brochure 'Toeslagverlening'. Je stabiel ouderdomspensioen beweegt dus mee met de aanpassing van je pensioen in de basispensioenregeling.2. Als er in het verleden een verhoging (toeslag) niet is toegekend, kan een gemiste toeslag naderhand worden ingehaald.3. Je stabiel ouderdomspensioen hoeft niet jaarlijks te wijzigen. Hierdoor is het voorspelbaarder dan bij een variabel pensioen hoe hoog je ouderdomspensioen is.	<ol style="list-style-type: none">1. Afhankelijk van de financiële positie van PDN verlaagt (korten) het fonds de pensioenen van alle pensioengerechtigden en ook het stabiel pensioen.2. Afhankelijk van de financiële positie van PDN verhoogt (indexatie) het fonds de pensioenen van alle pensioengerechtigden en ook het stabiel ouderdomspensioen <u>niet</u> of maar met een deel van de prijsindex; er is dan sprake van een gemiste toeslag.3. Een stabiele uitkering levert naar verwachting een lager pensioen op dan een variabele uitkering.	<ol style="list-style-type: none">1. Wanneer PDN besluit de pensioenen niet of maar gedeeltelijk te verhogen of zelfs te verlagen, daalt de koopkracht van je stabiel ouderdomspensioen.2. Bij het omzetten op pensioendatum van een kapitaal in een levenslange uitkering heb je te maken met conversie risico's (renterisico, langlevensrisico en dekkingsgraadrisico). Eerder in de brochure is vermeld wat dat risico betekent.

Keuze voor variabel ouderdomspensioen in de Nettopensioenregeling

+ VOORDELEN	- NADELEN	- RISICO'S
<ol style="list-style-type: none"> 1. Afhankelijk van de jaarlijkse resultaten (onder andere beleggingsrendement en renteverandering) wijzigt het variabel ouderdomspensioen ieder jaar op 1 januari. Zie ook de brochure 'Toeslagverlening' 2. Omdat PDN het jaarlijkse beleggingsresultaat uitsmeert over de 5 daaropvolgende jaren, kan het zijn dat het fonds bij een negatief beleggingsresultaat over het afgelopen jaar de uitkering op 1 januari dit jaar toch verhoogt. 3. Een variabel ouderdomspensioen levert naar verwachting een hogere uitkering op dan een stabiel ouderdomspensioen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omdat PDN het jaarlijkse beleggingsresultaat uitsmeert over de 5 daaropvolgende jaren, kan het zijn dat het fonds bij een positief beleggingsresultaat over het afgelopen jaar de uitkering op 1 januari van dit jaar toch verlaagt. 2. Wanneer je kiest voor variatie in uitkeringshoogte (hoog/laag of laag/hoog) in de basispensioenregeling, wordt die keuze niet toegepast op je variabel ouderdomspensioen. 3. Bij tegenvallende beleggingsresultaten kan de hoogte van het variabele pensioen toch lager worden dan het stabiele pensioen. 4. Een variabel ouderdomspensioen wijzigt jaarlijks op 1 januari, waardoor je uitkering minder voorspelbaar is dan een stabiel ouderdomspensioen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wanneer PDN je variabel ouderdomspensioen met minder dan de prijsindex of niet verhoogt of zelfs verlaagt, daalt de koopkracht van jouw variabel ouderdomspensioen. 2. Bij het omzetten op pensioendatum van een kapitaal in een levenslange uitkering heb je te maken met conversie risico's (renterisico en langlevensrisico). Eerder in de brochure staat vermeld wat dat risico betekent.

E-mailadres in 'Mijn PDN Pensioen' tijdig aanpassen

Heb je aan het pensioenfonds je e-mailadres bij je werkgever opgegeven om digitaal post te ontvangen van het fonds, dan moet je een nieuw e-mailadres opgeven als je niet langer bij deze werkgever werkt. Doe je dat niet, dan kan het pensioenfonds je niet meer via e-mail attenderen dat er post is verstuurd naar je digitale brievenbus van 'Mijn PDN Pensioen' op de website van PDN.

Contact

Bij vragen over je pensioen kan je terecht op de website: pdnpensioen.nl

Pensioenreglement

Lees meer over met pensioen gaan in het pensioenreglement door op het icoon hiernaast te klikken.

Nettopensioenreglement

Lees meer over de nettopensioenregeling in het nettopensioenreglement door op het icoon hiernaast te klikken.

Disclaimer

De in deze brochure verstrekte informatie van Stichting Pensioenfonds DSM Nederland, gevestigd te Heerlen (het 'pensioenfonds') is van algemene aard, uitsluitend indicatief en aan wijzigingen onderhevig. De vermelde gegevens zijn uitsluitend bedoeld om deelnemers algemene informatie te verstrekken. De gegeven informatie wordt verondersteld betrouwbaar te zijn, echter het gebruik van de informatie geschiedt geheel voor risico van de gebruiker. Noch de uitvoerder (zijnde DPS B.V.), noch het pensioenfonds aanvaardt enige aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolkomenheden in de informatie, of voor schade ontstaan in verband met het gebruiken, het afgaan op of verspreiden van de informatie. Rechten kunnen uitsluitend worden ontleend aan het voor de deelnemer geldende pensioenreglement.